

Gullbrúðarparið Hanna og Leon Joensen í Syðrugøtu

Tann 7. januar kunnu hjúnini Hanna og Leon Joensen, Syðrugøtu, halda gullbrúðleyp.

Tað er sostatt gingin hálvthundrað ár síðani tey gingu inn fyrri altarið í tí søgulugu kirkjuni í Norðragøtu.

Og tað eru 30 ár síðani eg fyrstu ferð stóð við utdyrnar hjá teimum, á trappuni, uttan fyrri hús teirra í Syðrugøtu.

Hetta var í teimum tíðum, tá ein tók sær stundir at siga farvæl. Eg skuldi til Íslands við skipi — og á leiðini yvir lögdu vit inn, soleiðis at eg fekk høvi til at siga gentu míni farvæl, aðrenn vit fóru avstað. Á veg norður igjøgnum Suðuroyarfjørð hevd eg roynt at savnað mær neyðugt dirvi og hetta var so fyrstu ferð eg dittaði mær at banka uppá hjá verforeldrunum. Tíðin var avmarkað og tað eg var í ferð við at gera kendist líka so endaligt og áfrávikiligt sum at »ganga plankan út«, hjartað var í vinstru brók, eisini av hesum, at farið var um songartið, so himmalin viti hvat ið fór at henda.

Men hurðin varð latin upp og har stóð vermodi í min, Hanna Joensen.

Hvor av hesum báðum kvinnunum í lívi mínum, ið hevur havt størsta tydingin, tá tað kemur til árin í samband við eitt nú mátanum ein hugsar og handlar uppá, er av góðum grundum eingin ívi um. Kortini kenni eg á mær hetta, at siga nakað serligt um hesa kvinnu, ið soleiðis bjóðaði mær vælkominum at friggja til dottirina á náttartið.

Menniskja kann vera ein bæði samansett og kortini heilstoypt vera, og tíðum eru kvinnulýsingar soleiðis, at kvinnurnar koma at verða settar í skuggan av monnum teirra — sjálv navnabroytingin í samband við hjúnabandið tekur burtur ein týðandi part av officiella kvinnuidentitetinum og mær

tykir ikki at hetta er heilt í lagi.

Ein kvinna sum Hanna, við sinum hjarta viti, sinum tolsemi og tolerancu, men kortini við sinum stillføra fastleika og livstreiskni — hon er lukkan, ella er nakað annað svar uppá spurningin um, hvat ið tað er, sum ber úr einum ættarliði í annað. Henna aldrið svikjandi kærleiki og trúfesti, hetta samansetta, heilstoypta grundstøðið, ið bara ber og heldur igjøgnum øll livsins viðurskipti.

Hanna hjá Leon er av Gregersen ættini í Gøtu, ein ætt, sum eins og aðrar ættir fevnir um alt spektrið til vit, til sinnis og til orku. Hann er dottir Julionnu og Salomon Gregersen, fyrri oman Oyrura, og um hesa dottur Salomon's kann stutt sigast, at hon umboðar allar teir bestu eginleikar, ið hennara ættarfolk hava borið og bera.

Og so er tað hin parturin — Leon Joensen. Ættaður úr Frøðba, sonur Oleivnu og Jógvan Joensen.

Eg kom við einum skipi, eg droymdi um skip, og eg tosaði um skip, tá ið eg fyrstu ferð motti hesum smilandi livskunstnararum Leon, ið hevði vunnið sær hesa megnarkvinnu. Eg veit ikki reiðiliga hvat eg skal siga, tí um Leon kundi verið skrivaðar heilar bókur, hesin maður, ið sum 6 ára gamal drongur, við rötum úr Hargafestinum í Sumba, kom sær til Gøtu, fyrri har at vaksa upp úti í Grögv, aftaná ein harðan start hjá Liggjas í Jørundstovu í Norðragøtu, ið stóðst av tí vanlagnu, at Leon á veg norður var smittaður av barnalammningi, og gjørdist so sjúk, at øll orkan fór úr øðrum arminum. Hetta gjørdist aftur tann óbeinleis orsök til at Leon, av Jóan Paula Gregersen varð eggjáður til at fara til Danmarkar fyrri at kunna seg sum

handilsmaður.

Í 1938 fór Leon undir at byggja sær nýggj hús og her, eins og í øðrum førum, kom til sjóndar, óvanligi hugurin til nýggjan teknikk. Húsinu vóru longu frá fyrsta degi útgjörð við centralhita, soleiðis at tað, í 1939, tá vetrarkriggið leikaði á millum Finland og Rusland, varð gjørligt hjá konunum í bygðini at samlast og sita heitt og fjálgt, meðan bundið varð føroyskt uppá ofrini í Finlandi frá hesum ræðuliga kriggi.

Hetta við at Leon onkuntið sum yngri var pantfúti, skipaigari, togarareiðari og handilsmaður, er í og fyrri seg ikki nakað merkisverdugt í sær sjálvum. Tann einstandandi framtakshugur og tað livgandi bjartskygni, ið stóð sum ein aura um Jóan Paula Gregersen, mátti fostra slikar sum Leon. Hetta við skipunum tókst at vera móðsamt og stríggj, og ikki altíð gekk eftir vild. Sum kona mín plagat at taka til. Vit eru ein klassisk føroysk familja, pápin, broðirin og maðurin eru allir farnir fallit einaferð, orsakað av skipum. Tað sigur seg sjálvt, at eitt langt livsskeið er vorðið søga tá ein kann hattið halda gullbrúðleyp. Eina mest hevur hetta skeið verið kent fyrri kollveltingar av ymiskum slagi, serliga á teknologiska økinum, og istaðin fyrri at keða fólk við tí, sum vit hoyra nóg mikið um til dagligt við skipum og lensemi í samband við skip, so er tað ólíka meira stuttligt, hetta ið ein kann kalla Leon og so tekniska kollveltingin. Eitt kann sigast við vissu og tað er, at hann eigur ein hin størsta leiklutin í at hava innført og

integrerað teknisku undrini, ið framkomin eru í hesi öld. Líka frá súkklum, súkklu við motor, grammofon, fototól, radio og telegraf, tape recordara, ja, fyrsta lastbilin í Syðrugøtu, og so, undir seinna kriggi personbil, ið bleiv ferdur heim úr Bretlandi á sluppedekki, har Óla Hans Olsen var skipari.

Um Leon kallað eisini sigast, at hann man vera eitt føroyskt eindomi frá hesi veraldarbardagatið, tá ið hann, sjálvur triði, avvápnad og tók triggar alvápnadarskysskarar, sum í 1941, aftaná at hava bumbað »Lincoln City«, í Nólsoyarfirði, neyðlendu við flugvara á Gøtuvág.

Tað er nú einki at dylja yvir at Leon er min politiski mótsetningur og soleiðis eiga vit tí báðir til góðar eitt stóðugt framhaldandi kjak um fólkafloks- og sosialdemokratiskan politikk, har vit eisini stundum eru skurrandi ósamdir. Kortini, eitt eru vit pára samdir um, og tað er hvussu vit frægast skulu skyna ímillum gott og ilt í livsins viðurskiptum annars.

Tá eg nú at enda skal bera tykkum eina tøk og góðynski á hesi tykkara hattið, so eri eg ræddur fyrri at eg ikki reiðiliga gevi mær rættiligt far um at nóg, nógv ár eru farin afturum, tí eitt er vist, at tá vit vónandi hittast í Syðrugøtu nú leygardagin til brúðleyp hjá Hannu og Leon við teirra 5 børnum, so vil sama kenslan av hesum, at kenna seg væl, bert verða enn ein staðfesting av einum síð, ið ber í sær ein vertskapsform, ið bert finnist har hjá tykkum, og sum neyvav hevur sín líka nakra staðni.

Tey, ið halda, at sælari hjún á foldum livdu ei saman, kenna skulu hvønn dag ið fer, at eftir er besti gaman, tí lóðirnar grónkast hvørt einasta ár.

John

Ódámligt stuttskygni

Seinni í hesum árinum skal Starvsmannafelagið samráðast við Føroya Landsstyri og lønardeild tess um nýggjan sáttmála.

Felagið skal samráðast um hægri løn og betri kor fyrri eitt nú programmfólkið í Sjónvirki Føroya.

Kanska verður verkfall. Ella kanska fer komandi landsstyri ikki at hava somu vanvirðing fyrri faktelegum, sum tað, ið enn situr.

Men, sum sagt, kanska verður verkfall. Tá fara eisini programmfólkið í SvF at standa fyrri skotum: hvat billa tey sær inn? Fara í verkfall!!! Sleppa okkum hyggjarum bara soleiðis upp á fjall fimm kveld um vikuna!

Eg fari ikki at skulseta SvF fyrri at renna orindi fyrri Atla og Súsonnu. Men Dagur og vika hóskvæðið 5. januar var ein full oljutunna á bálið hjá teimum, sum faktefagsstrið ilskar.

Vit hava verkfarsrætt í Føroyum.

Og sjálvandi rakar eitt verkfall. Annars nyttar tað ju onki. Men tey, sum brúka *viðurkenda* verkfarsrættin, fáa nógvar bytturnar yvir seg. Eisini tey, nú eru í verkfalli.

Fúlustu byttuna

fingu tey so hóskvæðið, ið í fjölmiðli Landsstyrisins: ótespilgar nærmyndir av opnum sárum og atfinningar frá einum sjúklingi. At konan er ill og vónsvikin, er onki at siga um.

Hinvegin er heilt ófatiligt, Sjónvirki Føroya heldur tað vera uppgávu sína at stimbra so dyggiliga ósingina móti faktefagsfólki og verkfarsfólki. Slikt plagat annars at vera lutur Dagblaðsins.

Felagini, nú eru í verkfalli, kundu sjálvandi avgjørt at steðga nú og ongantíð aftur fara í verkfall. So steðgaði eisini lønin her og nú. Og um fimm — tiggju ár var ongin oknoma, ongin fysioterapeutur, ongin ergoterapeutur og ongin sjúkráhuslaborantur eftir á sjúkráhusunum í Føroyum.

Ti tað sindir, pristalið hækkar lønina, ger ongan mun.

Jú, jú, sjónvarpstíðið hjá mær kann slökkjast, bæði við fjarstýranum, á tólinum og á veggnum.

Men tað er hesum máli pára óviðkomandi.

Hetta málið er um etik, moral og abyrgd.

Hogni Djurhuus,
faktefagsmaður

Býráðsfundir

Føstu almennu býráðsfundirnir hjá Klaksvíkar Býráð í 1989 verða hesir:

17. januar	— 31. januar,
14. februar	— 28. februar,
14. mars	
4. april	— 18. april,
2. mai	— 23. mai,
6. juni	— 20. juni,
summarfri	
22. august	
5. september	— 19. sept.,
3. oktober	— 17. okt. — 31. okt.,
14. november	— 28. nov.,
12. desember.	

Klaksvík, tann 4. januar 1989.

Klaksvíkar Býráð